

Bokmelding

Willy Pedersen

Nye seksualiteter

Oslo: Universitetsforlaget, 2005

Tilldelningen av forskningsmedel styr i mycket hög utsträckning forskningen. Detta är självklart. Det finns i dag mycket få forskare som är ekonomiskt oberoende, och som därtill skulle förfoga över de ansevärda summor som behövs inte endast för livets nödtröft, utan även är nödvändiga för att genomföra allt mer kostsamma empiriska studier. Men vad händer när publiceringsmönstren i allt högre grad får prägla inte endast akademisk status och karriär, utan även just tilldelningen av forskningsmedel?

Naturligtvis sker det självklara. Forskarvärlden och de enskilda forskarna anpassar sig till det rådande systemet, till *Publish or Perish*. Detta var naturligtvis i visst mått även avsikten hos de politiskt ansvariga. Forskning som inte meddelas, är till vare sig glädje eller nytta för någon annan än den enskilda forskaren. Denna helt privata glädje är i och för sig en stundom rent euforisk (Heureka!) och skall alls inte underskattas som drivkraft för den enskilda forskaren (i all synnerhet när status och pekuniära belöningar inte längre är vad de varit). Det är naturligtvis denna form av privat, enskild tillfredsställelse som får forskare att fortsätta sin verksamhet även under de mest bedrövliga omständigheter. Därmed tillbaka till de rådande belöningsstrukturerna som nu även inom human- och samhällsvetenskaperna i allt högre utsträckning kommit att präglas av den med «*publish or perish*»-modellen sammanhängande snuttifieringen. Många korta artiklar i vilka idealtypiskt ett eller ett par forskningsfynd redovisas. Modellen passar just för formaliserade modeller där man utifrån en vetenskapssyn som har experimentet som ideal, kan uppställa tydliga och klara hypoteser för att med en vedertagen teknik testa dessa. Så står vi där med en stor mängd «fakta». Men vad säger dessa «fakta» oss?

Willy Pedersen har skrivit en mycket personlig och egensinnig bok i vilken han just försöker säga något om hur forskningsrapporternas «fakta» kan förstås. Att boken är egensinnig, är självklart och dess *raison d'être*. Som varje forskare som under längre tid arbetat inom ett fält, har Willy Pedersen förvärvat en kunskap och *förståelse* som går långt utöver vad

som kan uttryckas i en tidskriftsartikel. Insikter av detta slag kan endast förmedlas genom att vad som synes vara enkla utsagor, sätts in i sammanhang som plötsligt kan visa på likheter mellan till synes olika fall, och som gör det möjligt att förmedla ett helt perspektiv.

I sitt förord berättar Willy Pedersen att han tillhör två stimulerande intellektuella miljöer (Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo samt NOVA) där han haft goda arbetsförhållanden. För detta skall vi vara tacksamma och måhända avundsjuka, ty det är nog fler än Willy Pedersen som önskat få möjlighet att sätta in sin forskning i ett samhälleligt sammanhang och därmed göra den begriplig och visa att den är väsentlig för vår förståelse av oss själva, vårt samhälle och – alldeles speciellt i detta fall – de unga människor som växer upp här och nu.

I boken sätts fynd i form av såväl frekvensfördelningar som intervjuцитat från Pedersens forskning under det senaste decenniet in i en i huvudsak sociologisk referensram. Sättet att göra det på, är personligt och speglar naturligtvis Pedersens teoretiska preferenser. Tolkningen av intervjuцитaten kan stundom förefalla just egensinniga, men kan – givet anslaget och vad boken är – knappast vara på något annat sätt. Läsaren får nämligen en mycket bred, och i bästa mening allmänbildande, genomgång av de tankemönster som dominerat det senaste seklets försök att förstå och beskriva mänsklig sexualitet. Hans sätt att närma sig detta kan enkelt illustreras med de tre första kapitelrubrikerna: «Seksualiteter» (observera pluralformen), «Usynlig manus» och «Intimt medborgarskap».

I boken diskuteras också sexualiteten och dess förhållande till modern teknologi och allt mer flytande livsstilar. Återigen får kapitelrubriker illustrera tonfallet: «Alltid online», «Hybride maskuliniteter» och «Seksuellt kapital». Den redan förstörde akademikern känner naturligtvis vittringen av såväl sk queer-teori som av Bourdieu i sådana rubriker, men det intressanta och positiva med Pedersens framställning är hans förmåga att introducera teoretiska perspektiv på ett informativt och för förståelsen av sexuella handlingar och erfarenheter klagörande sätt. De teoretiska perspektiven introduceras och används som de *verktyg* de är, för att öka vår förståelse. I flera avseenden – framför allt när det gäller synen på icke europeiska kulturer, och måhända även när det gäller tolkningen av det Pedersen kallar «En mörkere side» – är jag inte alls enig med Pedersen i hur ungdomars sexualitet skall förstås. Detta till trots vill jag varmt rekommendera boken, ty den som läst Pedersens *Nya seksualiteter* (som väl i övrigt inte är så helt nya), är så otroligt mycket bättre rustad att delta i ett samtal om sexualitet, sexuella verkligheter och sexualiteten i samhället. Vem bör då läsa boken? I stort sett alla som vill ha en ökad förståelse av samhället de

lever i, av sin eller andras seksualitet, eller av vilken typ av kunskap forskning egentligen leder till (efter det att alla procentsiffror glömts bort). Jag önskar att nästa journalist som ringer till mig, har läst boken. Det skulle nämligen göra det så mycket lättare att gå in i ett meningsfullt samtal!

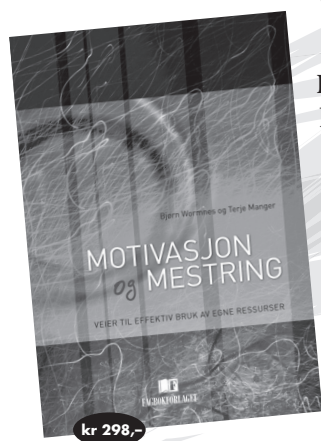
Bo Lewin

Sexualforsker og professor i sosiologi ved Uppsala Universitet

Bjørn Wormnes og Terje Manger

MOTIVASJON OG MESTRING

Veier til effektiv bruk av egne ressurser

Hvordan vi i omgang med andre mennesker kan utvikle deres mentale styrke og selv dra nytte av det?

Denne boken er skrevet for personer som i arbeidsliv, utdanning og fritid er opptatt av hvordan motivasjon og mestring kan forbedres.

FAGBOKFORLAGET

www.fagbokforlaget.no • Telefon: 55 38 88 38 • Telefaks: 55 38 88 39 • ordre@fagbokforlaget.no